

מסורת הש"ס

16) שבת ע. מנחת לך: חולין
17) ועי' פסטי' ירוש' (טו)
18) סנהדרין ז' (מנחות ז.א.)
19) ספחא פ"ג ט"ג ט"ג. ל' ג' ע"ג
20) (ז' הלכות) (ז' ברכות ל' ג')
21) ע"ג פ"ג ט"ג ט"ג. ל' ג' ט"ג
22) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
23) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
24) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
25) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
26) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
27) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
28) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
29) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
30) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
31) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
32) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
33) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
34) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
35) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
36) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
37) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
38) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
39) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
40) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
41) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
42) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
43) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
44) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
45) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
46) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
47) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
48) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
49) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
50) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
51) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
52) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
53) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
54) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
55) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
56) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
57) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
58) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
59) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
60) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
61) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
62) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
63) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
64) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
65) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
66) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
67) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
68) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
69) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
70) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
71) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
72) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
73) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
74) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
75) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
76) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
77) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
78) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
79) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
80) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
81) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
82) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
83) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
84) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
85) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
86) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
87) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
88) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
89) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
90) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
91) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
92) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
93) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
94) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
95) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
96) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
97) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
98) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
99) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג
100) (ש"ס) חולין כ"ג ט"ג

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

ל.מ.

עין משפט
נר מצוה

ניטני או אידו ואידו כו'. דערלה ודכלאס או זה וזה יורד ולוקט
ללא אסרו בחוזה לארץ אלא את הזרע או את הלוקט צדיק: ספק
לי. לוקט שלא בפני עשייה ספק אצלי ואם איכיל ובערלה קאי:
חרישי דפומבידמא. עיפא וזמיני בני רבנא דפומבידמא: ספוס

ההוא אפועי ורעיש. פירש
בנקועטס ורעיש שזכרס
שדאין לוקין עליו אצל אין לפרש כלאי
ורעיש דקרקע דנכס לא אצטריך
קרא כיון דחונת דקרקע הוא פשיטא
דאין נהוגת אלא בנאך אצל כלאי
ורעיש שזכרס אצטריך קרא אע"ג
דחונת דקרקע הוא דס"ד למליפיהו
נק"ו דמחש כיון דאסורין אסור
עולס ואסורין דנכסא אצל ורעיש לא
מלי למיפא מק"ו דמחש דהא כלאי
ורעיש דקרקע אינא אסורין דנכסא
דכלמר לקמן משמעון כלאי ורעיש
דנאך לא אסרי דנכסא דנכסא
לארץ לא גזרו דה רבנא: לא קי"ד
כרבי יאשיה דאמר עד שיריע חטה
ושעורה והרצן במפולת יד. פי'
דקונו' לא ידעינן מהיכא נפקא ב'
מיני ומחנן גשמי ומפולת יד
נפקא ליה מלא תורע כרמך כלאי
משמע שיריעת הכרס ענמה כלאי
כלאי עביל ונראה דכלי דנעי רבי
יאשיה חטה ושעורה ומחנן היינו דוקא
להחמיש משום כלאי הכרס אצל
מכלאי ורעיש מחמיש משני מיני כמו
חטה ושעורה אפי' לרבי יאשיה ודעי
מדקאמר הא כמי שדך למעוטי כלאי
ורעיש שזמנה לארץ ואי לית ליה לרי'
יאשיה כלאי ורעיש ח"ל למי לא שדך
דמשמע למעוטי ח"ל אפילו בנאי
נמי אינו לוקח אלא משמע דכלאי
ורעיש לא פליג וכן מוכח בירושלמי
דקאמר החס על דמיה לרבי יאשיה
לאמר שדך לא תורע כלאי לאיח
דבר נאמר כרמך לא תורע כלאי
כלומר כלל חרנן מייחיד משום
כלאי חמטה ושעורה חרישי אמרין
להתראה שסא חמרו זו משום שדך
ומשום כרמך לוקח שמיס כלומר כי
איכא כרס כרס כלאי לוקח שמיס
ואי איתא דרבי יאשיה לית ליה כלאי
ורעיש דכלי דנעי ליה לרבי יאשיה
לאיח דכלי דנעי כרמך והא אינו
ולוקט כלל על נאך כי אס על כלאי
כרס אלא שמע מינה אית ליה שפיר
כלאי ורעיש כלאי כרס ואי'
אמאי לא נעי רבי יאשיה כללא ורעי
אלא שני מינים וכלאי הכרס דעי דקרא
שלושה מינים וי"ל דמשמע ליה דקרא
ה"ק כרמך לא תורע כלאי כלומר
נעין שיהיו כלאי קודם שיכילו
כרס אצל נעי שדך וכלאי ורעיש
כגון חטה ושעורה קודם כלאי
להחמיש כשזורען דקרקע דגוף
הקרקע קודם שהי' ונראה דהלכה
כרבי יאשיה דעי ע"ג אסתתני כרמי
משניות דלא כותיבה בגון כרמי
ע"ך נקוב דכרס (כלאי פ"ו משנה ה')

תני חרשי. ואי' אמאי לרין למחוק אף לימא דקאי אכלאס וי"ל
כיון דלמר רבי אלעזר אין ערלה בח"ל אין סבירא לומר שיהא
מחמירי' ככלאס יומר מערלה ועוד אומר ר"י כיון דכלאס דרנא ומדס
דאורייתא אף שרין למימני אף אכלאס ולא פריך אלא לרבי דמ"ד
ערלה הלכה למשה מסיני:

ניטני או זה וזה יורד ולוקח או זה וזה יורד
ולוקט האמר ליה שמואל לרב ענן תני או
זה וזה יורד ולוקח או זה וזה יורד ולוקט
מר בריה דרבנא מתני ליה לקולא זה וזה
יורד ולוקט ובלבד שלא ילוקט ביד אמר
ליה לוי לשמואל א' אריוך ספק לי ואנא
איכול רב אויאי ורבה רב בן חנן מספקין
ספוקי להרדי אמרי חריפי דפומבידמא אין
ערלה בחוזה לארץ שלחה רב יהודה לקמיה
דרבי יוחנן שלח ליה סתום ספיקא ואבד
ודאה והכרו על פירותיהן שטעונים גניהו
וכל האומר אין ערלה בח"ל לא יהא לו נין
ונבד ימשלך חבל בגורל בקהל ה' ואיגהו
כמאן סברוה כי הא דתניא ר' אלעזר בר'
יוסי אומר משום ר' יוסי בן דרומסקה שאמר
משום רבי יוסי הגלילי שאמר משום ר' יוחנן
בן גוריון שאמר משום ר' אלעזר
הגדול אין ערלה בח"ל ולא והאנן יתנן רבי
אלעזר אומר אף החדש תני חדש אמר רבי
אסי אמר ר' יוחנן ערלה בח"ל הלכה למשה
מסיני א"ל וי"ל ר' זירא לרבי אסי והתניא י"ספק
ערלה ביד אסור כסוריא מותר (בחוזה
לארץ יורד ולוקט) א' אישיתומם כשעה הרא
א"ל אימא כך נאמר א' ספיקא מותר ודאה
אסור אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן י"לוקין
על הכלאים דבר תורה וי"ל אמר ליה רבי אלעזר
ר' יוסי והאנן יתנן הכלאים מדברי
סופרים י"ל קשיא כאן בכלאי הכרס כאן
בהרכבת האיילן כדשמואל ד' אמר שמואל
את חקתי תשמורו חוקים שחקקתי לך כבר
בהמתך לא תרביע כלאי שדך לא תורע' ככר
מה בהמתך בהרבעה אף שדך בהרבעה
ומה בהמתך נוהג בין בארץ בין בח"ל אף
שדך נוהג בין בארץ בין בח"ל ולא הכתיב
שדך ההוא למעוטי ירעיש שבח"ל רב
יתנן ורב ענן הווי שקלי ואולי באורחא חיזוהו
לההוא גברא דקא זרע ורעיש בהרי הרדי
א"ל יתני מר נשמתיה א"ל לא חוויריתו ותו
חיזוהו לההוא גברא דקא זרע חישי וישערי
בי גופני א"ל יתני מר נשמתיה א"ל לא
צהריתו לא קיימא לן כרבי יאשיה וד' אמר
עד שיריע חטה ושעורה וחרצן כמפולת יד
רב יוסף מערב ביזרני זרע א"ל אביי והאנן
תנן הכלאים מדברי סופרים א"ל י"ל קשיא
כאן בכלאי הכרס כאן בכלאי ורעיש כלאי
הכרס דבארץ אסורים בהנאה בח"ל נמי
גזרו בהו רבנא כלאי ורעיש דבארץ לא
אסורי בהנאה בח"ל נמי לא גזרו בהו
רבנן הדר אמר רב יוסף לאו מלתא היא
דאמרי דרב זרע גינתא רב רב משארי
משארי מאי טעמא לאו משום עירוב עירובי
כלאים אמר ליה אביי בשלמא אי אשמעינן
ארבע

תורה אור השלם
1. לכן לא יהיה לך משלך
הכל בגורל בקהל י'
מיכה ב ה
2. את חקתי תשמורו
בהמתך לא תרביע כלאים
שדך לא תורע כלאים ובגד
כלאים שטענו לא יעלה
עלך י' וקרא י"ט ט"ט

מוסף תוספות

א. לחדר שנהנין בחון
לארץ דכוחה אסורין פכרין
ספוקי שנהניו יבי דהון
נותניס פאה לפתא ולפולטי
ואסור עליה אף מן הכבוד
ואוקראנא דאדלת בלחוד
קאי ריב"א. ד. מרדכי.
ריב"א. ג. לשמואל דאמר
הלכות מירנה וערלה וכלאי
תרווייהו דרבנן אפילו הני
אף התורס לירידיה יתנא א'
אף התורס ככלאים חרודיה
קאי ולא אצטריך לשנויא הא
אלא לר' יוחנן חוס לשנויא
ע"י מרשה"א. ד. הוואו חרנן.
חוס' הרא"ש. ו. אבל כשה
לא שדך למיפרי הכי שיריע
כלאים בחרי שדך שדחה לאו
דבר הנזרע הוא. שש.

תוס' ר"י הוקין (הפסד)
ואיכא מאן דאמר דהא דר"ך
יאשיה ליתרז נהא נאמרה.
שאני אסור בהנאה דזרע
ג' מיניס אלו והיינו דקאמר
נהוג עלמא. והייא דעצין
נקוב דלא כרבי יאשיה היא.
ובעל (היה) ודחשלתת כגון
דשני מינים או ורעיש ככרס
אסור בהנאה והוויא חרודיה
עצין נקוב מירי דשני
מינים בעצין. והויא שזרע
ככרס כיון אחר מותר בהנאה
והיינו נהוג עלמא כרבי יאשיה
כלאים. ואין אלו אלא כרס
בכיות. ועוד נאמרה חנן
כלאים פ"ה (ה"ן) הניע
ירק ככרס או הקמיס ה"ו
מקדש. אלמא אף בחד מינא
אסור בהנאה. והעיקר דהא
ד' יאשיה לא נאמרה אלא
אם לוקח בוריעתו לא אלו.
דגריסנן בירושלמי (כלאים)
פ"ה (ה"א) דכתיב לא תורע
כרמך להחמיש עליו אפילו
מין אחד. פי' הוואל ואמר
שדך לא תורע כלאי דהיינו
שני מינים כשהו שמיני אלו
זרע כשהו ועשר הכרס
בשני מינים. ומשני לחמירי
שאם זרע מין זרע אחד
עם זרע הכרס אע"ג דליכא
משום כלאי ורעיש חיוב משום
לכאן כרס. זה ראה שכל
זרע חטה וחרצן לרבי הכל
ליכא משום כלאי ורעיש. על
דעתיה דר' יאשיה כתיב שדך
לא תורע לאיזה דבר נאמר לא

חזר כרס כלאי. לומר הוואל ואינו חיוב בוריעת הכרס עד שיריע חטה ושעורה וחרצן כמפולת יד למה אצטריך לאו
גבי כרס. הרי נחמיש משום כלאי ורעיש בחטה ושעורה. וכשני חרישי אמר להרמב"ם. שאם חתו בו משום שדך לוקח.
משום כרמך לוקח. והוא רבני שני מינים ורבי. דכתיב כלאים ורמזן וכו' נמי כלאים ושדך. ולא כפי בכלאי ורעיש אלא
שני מינים. לזרע דקרקע בלא ורעיש נקראת שדה. ובלא נפנים לא סקריא כרס. ופי' לא חרישי. אינא כרס בקיאים בזה. כלאי
ורעיש מותר לזרע בח"ל. לא קי"ל וכו'. דבארץ אינו חיוב [מן] ורעיש וכו' והוואל ובארץ אינו חיוב אם זרע מין אחד
אין מין ירק ככרס אלא אסור לאו מלתא רבנא. בח"ל מותר לזרע מין אחד או מין ירק ככרס. דהא אפילו בארץ לא אסרה חרדי
כדאיתא במנחות [נו]. בן. וכיכ הריס בוריעס (פסי'א) [כלאים פ"ה ה"י"ד] שמונה לזרע ירק ככרס בח"ל ואותו הירק
אסור בכליה. והוא שיראה אותו לוקט אבל ספקי מותר. שערב בוריעים. היה סכרע מיני ורעיש וזרעין. ופי' מערב

ההוא אפועי ורעיש. פירש
בנקועטס ורעיש שזכרס
שדאין לוקין עליו אצל אין לפרש כלאי
ורעיש דקרקע דנכס לא אצטריך
קרא כיון דחונת דקרקע הוא פשיטא
דאין נהוגת אלא בנאך אצל כלאי
ורעיש שזכרס אצטריך קרא אע"ג
דחונת דקרקע הוא דס"ד למליפיהו
נק"ו דמחש כיון דאסורין אסור
עולס ואסורין דנכסא אצל ורעיש לא
מלי למיפא מק"ו דמחש דהא כלאי
ורעיש דקרקע אינא אסורין דנכסא
דכלמר לקמן משמעון כלאי ורעיש
דנאך לא אסרי דנכסא דנכסא
לארץ לא גזרו דה רבנא: לא קי"ד
כרבי יאשיה דאמר עד שיריע חטה
ושעורה והרצן במפולת יד. פי'
דקונו' לא ידעינן מהיכא נפקא ב'
מיני ומחנן גשמי ומפולת יד
נפקא ליה מלא תורע כרמך כלאי
משמע שיריעת הכרס ענמה כלאי
כלאי עביל ונראה דכלי דנעי רבי
יאשיה חטה ושעורה ומחנן היינו דוקא
להחמיש משום כלאי הכרס אצל
מכלאי ורעיש מחמיש משני מיני כמו
חטה ושעורה אפי' לרבי יאשיה ודעי
מדקאמר הא כמי שדך למעוטי כלאי
ורעיש שזמנה לארץ ואי לית ליה לרי'
יאשיה כלאי ורעיש ח"ל למי לא שדך
דמשמע למעוטי ח"ל אפילו בנאי
נמי אינו לוקח אלא משמע דכלאי
ורעיש לא פליג וכן מוכח בירושלמי
דקאמר החס על דמיה לרבי יאשיה
לאמר שדך לא תורע כלאי לאיח
דבר נאמר כרמך לא תורע כלאי
כלומר כלל חרנן מייחיד משום
כלאי חמטה ושעורה חרישי אמרין
להתראה שסא חמרו זו משום שדך
ומשום כרמך לוקח שמיס כלומר כי
איכא כרס כרס כלאי לוקח שמיס
ואי איתא דרבי יאשיה לית ליה כלאי
ורעיש דכלי דנעי ליה לרבי יאשיה
לאיח דכלי דנעי כרמך והא אינו
ולוקט כלל על נאך כי אס על כלאי
כרס אלא שמע מינה אית ליה שפיר
כלאי ורעיש כלאי כרס ואי'
אמאי לא נעי רבי יאשיה כללא ורעי
אלא שני מינים וכלאי הכרס דעי דקרא
שלושה מינים וי"ל דמשמע ליה דקרא
ה"ק כרמך לא תורע כלאי כלומר
נעין שיהיו כלאי קודם שיכילו
כרס אצל נעי שדך וכלאי ורעיש
כגון חטה ושעורה קודם כלאי
להחמיש כשזורען דקרקע דגוף
הקרקע קודם שהי' ונראה דהלכה
כרבי יאשיה דעי ע"ג אסתתני כרמי
משניות דלא כותיבה בגון כרמי
ע"ך נקוב דכרס (כלאי פ"ו משנה ה')

תני חרשי. ואי' אמאי לרין למחוק אף לימא דקאי אכלאס וי"ל
כיון דלמר רבי אלעזר אין ערלה בח"ל אין סבירא לומר שיהא
מחמירי' ככלאס יומר מערלה ועוד אומר ר"י כיון דכלאס דרנא ומדס
דאורייתא אף שרין למימני אף אכלאס ולא פריך אלא לרבי דמ"ד
ערלה הלכה למשה מסיני:

ניטני או זה וזה יורד ולוקח או זה וזה יורד
ולוקט האמר ליה שמואל לרב ענן תני או
זה וזה יורד ולוקח או זה וזה יורד ולוקט
מר בריה דרבנא מתני ליה לקולא זה וזה
יורד ולוקט ובלבד שלא ילוקט ביד אמר
ליה לוי לשמואל א' אריוך ספק לי ואנא
איכול רב אויאי ורבה רב בן חנן מספקין
ספוקי להרדי אמרי חריפי דפומבידמא אין
ערלה בחוזה לארץ שלחה רב יהודה לקמיה
דרבי יוחנן שלח ליה סתום ספיקא ואבד
ודאה והכרו על פירותיהן שטעונים גניהו
וכל האומר אין ערלה בח"ל לא יהא לו נין
ונבד ימשלך חבל בגורל בקהל ה' ואיגהו
כמאן סברוה כי הא דתניא ר' אלעזר בר'
יוסי אומר משום ר' יוסי בן דרומסקה שאמר
משום רבי יוסי הגלילי שאמר משום ר' יוחנן
בן גוריון שאמר משום ר' אלעזר
הגדול אין ערלה בח"ל ולא והאנן יתנן רבי
אלעזר אומר אף החדש תני חדש אמר רבי
אסי אמר ר' יוחנן ערלה בח"ל הלכה למשה
מסיני א"ל וי"ל ר' זירא לרבי אסי והתניא י"ספק
ערלה ביד אסור כסוריא מותר (בחוזה
לארץ יורד ולוקט) א' אישיתומם כשעה הרא
א"ל אימא כך נאמר א' ספיקא מותר ודאה
אסור אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן י"לוקין
על הכלאים דבר תורה וי"ל אמר ליה רבי אלעזר
ר' יוסי והאנן יתנן הכלאים מדברי
סופרים י"ל קשיא כאן בכלאי הכרס כאן
בהרכבת האיילן כדשמואל ד' אמר שמואל
את חקתי תשמורו חוקים שחקקתי לך כבר
בהמתך לא תרביע כלאי שדך לא תורע' ככר
מה בהמתך בהרבעה אף שדך בהרבעה
ומה בהמתך נוהג בין בארץ בין בח"ל אף
שדך נוהג בין בארץ בין בח"ל ולא הכתיב
שדך ההוא למעוטי ירעיש שבח"ל רב
יתנן ורב ענן הווי שקלי ואולי באורחא חיזוהו
לההוא גברא דקא זרע ורעיש בהרי הרדי
א"ל יתני מר נשמתיה א"ל לא חוויריתו ותו
חיזוהו לההוא גברא דקא זרע חישי וישערי
בי גופני א"ל יתני מר נשמתיה א"ל לא
צהריתו לא קיימא לן כרבי יאשיה וד' אמר
עד שיריע חטה ושעורה וחרצן כמפולת יד
רב יוסף מערב ביזרני זרע א"ל אביי והאנן
תנן הכלאים מדברי סופרים א"ל י"ל קשיא
כאן בכלאי הכרס כאן בכלאי ורעיש כלאי
הכרס דבארץ אסורים בהנאה בח"ל נמי
גזרו בהו רבנא כלאי ורעיש דבארץ לא
אסורי בהנאה בח"ל נמי לא גזרו בהו
רבנן הדר אמר רב יוסף לאו מלתא היא
דאמרי דרב זרע גינתא רב רב משארי
משארי מאי טעמא לאו משום עירוב עירובי
כלאים אמר ליה אביי בשלמא אי אשמעינן
ארבע

תורה אור השלם
1. לכן לא יהיה לך משלך
הכל בגורל בקהל י'
מיכה ב ה
2. את חקתי תשמורו
בהמתך לא תרביע כלאים
שדך לא תורע כלאים ובגד
כלאים שטענו לא יעלה
עלך י' וקרא י"ט ט"ט

מוסף תוספות

א. לחדר שנהנין בחון
לארץ דכוחה אסורין פכרין
ספוקי שנהניו יבי דהון
נותניס פאה לפתא ולפולטי
ואסור עליה אף מן הכבוד
ואוקראנא דאדלת בלחוד
קאי ריב"א. ד. מרדכי.
ריב"א. ג. לשמואל דאמר
הלכות מירנה וערלה וכלאי
תרווייהו דרבנן אפילו הני
אף התורס לירידיה יתנא א'
אף התורס ככלאים חרודיה
קאי ולא אצטריך לשנויא הא
אלא לר' יוחנן חוס לשנויא
ע"י מרשה"א. ד. הוואו חרנן.
חוס' הרא"ש. ו. אבל כשה
לא שדך למיפרי הכי שיריע
כלאים בחרי שדך שדחה לאו
דבר הנזרע הוא. שש.

תוס' ר"י הוקין (הפסד)
ואיכא מאן דאמר דהא דר"ך
יאשיה ליתרז נהא נאמרה.
שאני אסור בהנאה דזרע
ג' מיניס אלו והיינו דקאמר
נהוג עלמא. והייא דעצין
נקוב דלא כרבי יאשיה היא.
ובעל (היה) ודחשלתת כגון
דשני מינים או ורעיש ככרס
אסור בהנאה והוויא חרודיה
עצין נקוב מירי דשני
מינים בעצין. והויא שזרע
ככרס כיון אחר מותר בהנאה
והיינו נהוג עלמא כרבי יאשיה
כלאים. ואין אלו אלא כרס
בכיות. ועוד נאמרה חנן
כלאים פ"ה (ה"ן) הניע
ירק ככרס או הקמיס ה"ו
מקדש. אלמא אף בחד מינא
אסור בהנאה. והעיקר דהא
ד' יאשיה לא נאמרה אלא
אם לוקח בוריעתו לא אלו.
דגריסנן בירושלמי (כלאים)
פ"ה (ה"א) דכתיב לא תורע
כרמך להחמיש עליו אפילו
מין אחד. פי' הוואל ואמר
שדך לא תורע כלאי דהיינו
שני מינים כשהו שמיני אלו
זרע כשהו ועשר הכרס
בשני מינים. ומשני לחמירי
שאם זרע מין זרע אחד
עם זרע הכרס אע"ג דליכא
משום כלאי ורעיש חיוב משום
לכאן כרס. זה ראה שכל
זרע חטה וחרצן לרבי הכל
ליכא משום כלאי ורעיש. על
דעתיה דר' יאשיה כתיב שדך
לא תורע לאיזה דבר נאמר לא

חזר כרס כלאי. לומר הוואל ואינו חיוב בוריעת הכרס עד שיריע חטה ושעורה וחרצן כמפולת יד למה אצטריך לאו
גבי כרס. הרי נחמיש משום כלאי ורעיש בחטה ושעורה. וכשני חרישי אמר להרמב"ם. שאם חתו בו משום שדך לוקח.
משום כרמך לוקח. והוא רבני שני מינים ורבי. דכתיב כלאים ורמזן וכו' נמי כלאים ושדך. ולא כפי בכלאי ורעיש אלא
שני מינים. לזרע דקרקע בלא ורעיש נקראת שדה. ובלא נפנים לא סקריא כרס. ופי' לא חרישי. אינא כרס בקיאים בזה. כלאי
ורעיש מותר לזרע בח"ל. לא קי"ל וכו'. דבארץ אינו חיוב [מן] ורעיש וכו' והוואל ובארץ אינו חיוב אם זרע מין אחד
אין מין ירק ככרס אלא אסור לאו מלתא רבנא. בח"ל מותר לזרע מין אחד או מין ירק ככרס. דהא אפילו בארץ לא אסרה חרדי
כדאיתא במנחות [נו]. בן. וכיכ הריס בוריעס (פסי'א) [כלאים פ"ה ה"י"ד] שמונה לזרע ירק ככרס בח"ל ואותו הירק
אסור בכליה. והוא שיראה אותו לוקט אבל ספקי מותר. שערב בוריעים. היה סכרע מיני ורעיש וזרעין. ופי' מערב